

(דף קל"א ע"א) כְּמָה דַּאתְּ אָמַר, (דברים לג) וְזָרַח מִשְׁעִיר לְמוֹ. וְלֹא כְּתִיב וְזָרַח לְשַׁעִיר, בְּגִין דְּרָזָא דְמַהִימְנוּתָא הָכִי אִיהוּ, דְּרָזִין מְגוּ דְרָזִין, אֲלִין פְּנִימָאִין מֵאֲלִין, קְלִיפָה גוּ קְלִיפָה, וּמִזְחָא גוּ מִזְחָא. וְהָא אוּקְיָמָנָא, דְּכְתִיב, (יחזקאל א) וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה מִן הַצָּפוֹן, הָא דְרָזָא חַד. עֲנֵן גְּדוּל, הָא דְרָזָא אַחְרָא. וְאִשׁ מִתְלַקְחַת, הָא דְרָזָא תְּלִיתָא. וְנוֹגַהּ לֹא סְבִיב, הָא דְרָזָא רְבִיעָא. וְלִבְתַּר וּמִתּוֹכָהּ פְּעִין תְּחַשְׁמַל. וְלִבְתַּר וּמִתּוֹכָהּ דְּמוֹת אַרְבַּע חִיּוֹת הָא דְרָזִין גוּ מְדַרְזִין (ג"א דְרָזִין).

אוּף הָכָא, פִּד אֲתַגְלִיָּא קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא לְיִשְׂרָאֵל, לֹא אֲתַגְלִיָּא אֲלָא מְגוּ דְרָזִין אֲלִין. מִסִּינֵי בָּא, דְרָזָא דִּיהוּ טְמִירָא יְתִיר, וְלִבְתַּר אֲעֻטְרִידָה לְאֲתַגְלִיָּא. וְאָמַר וְזָרַח מִשְׁעִיר, הָא דְרָזָא אַחְרָא, דְּאִיהוּ בְּאֲתַגְלִיָּא יְתִיר, קְלִיפָא דְשָׂרְיָא עַל גַּב מִזְחָא. וְלִבְתַּר הוֹפִיעַ מֵהַר פְּאָרָן, הָא דְרָזָא אַחְרָא. וְלִבְתַּר וְאֲתָה מִרְכַּבּוֹת קִדְשׁ, דָּא שְׁבַחָא דְכֻלָּא, דְּאִף עַל גַּב דְּאֲתַגְלִיָּא מְפַל אֲלִין דְרָזִין, מַהִהוּא אֲתַר דִּיהוּא עֲקָרָא דְכֻלָּא, שְׂרִי לְאֲתַגְלִיָּא מִיָּה. מֵאֵן אֲתַר אִיהוּ. מִרְכַּבּוֹת קִדְשׁ אִיהוּ, אִינּוּן דְרָזִין עֲלָאִין לְעִילָא, (לְעִילָא) אוּף הָכָא אֲלִי קוּרָא מִשְׁעִיר, מַהִהוּא דְרָזָא דְקָאֲמְרוּ, דְּאֲתַדְבַּק לְעִילָא.

שׁוֹמֵר מַה מְלִילָה שׁוֹמֵר מַה מְלִיל. שׁוֹמֵר דָּא מְטַטְרוֹן, (שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל) וּכְתִיב, (משלי כז) וְשׁוֹמֵר אֲדָנִי יִכְבֵּד, וְדָא רָזָא דְשֻׁלְטָא בְּלִילָא. מַה מְלִילָה שׁוֹמֵר מַה מְלִיל, מַה בֵּין הָאִי לְהָאִי. אֲלָא, פְּלֹא חַד, אֲבַל בְּחֻלְקָא דָּא, שְׁלֻטָא סְטָרָא אַחְרָא. וּבְחֻלְקָא דָּא, לֹא שְׁלֻטָא כָּלָל. לֵיל, אֲעֻטְרִידָה לְנִטְרָא, דְּכְתִיב, (שמות יב) לֵיל שְׁמוֹרִים הוּא, וְעַל דָּא חֶסֶד ה', וְדָא אִיהוּ כִּד עָאֵל לִילָא, עַד דְּאֲתַפְּלַג. מְפַלְגוּ לִילָא וְלַחְלָאָה, שְׁלֻטָא לִילָה בְּה' דְּכְתִיב וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה. הוּא הַלַּיְלָה הַזֶּה. (תהלים קלט) וְלִילָה כִּיּוֹם יָאִיר וְגו'. וּבְגִין כֵּן, שׁוֹמֵר מַה מְלִילָה שׁוֹמֵר מַה מְלִיל.

אָמַר שׁוֹמֵר. אֲשַׁבְּחָנָא בְּסַפְרָא דְאָדָם, מַה בֵּין וַיֹּאמֶר לְאִמְרָא. וַיֹּאמֶר לְעִילָא, וְאָמַר לְתַתָּא, וְאֵל מִשְׁה אָמַר. מֵאֵן אָמַר, אָמַר שׁוֹמֵר, דָּא מְטַטְרוֹן. אֲתָא בְּקָרָה, דָּא עֲלוּתָא דְשַׁחֲרִית דְּאִיהוּ שְׁלֻטָנוּ דִּימָמָא, הַהוּא דְשֻׁלְטָא עַל לִילָא. וְאִי תִימָא דְאִיהוּ אֲתִי בְּלַחֲדוּדִי, וְאֲתַפְּרֵשׁ דְּכַר מְנוּקְבָא, הָא כְּתִיב וְגַם לִילָה, תְּרוּוּיָהּ בְּחֻדָּא, וְלֹא מִתְפָּרְשִׁין דָּא מִן דָּא לְעֵלְמִין. וְקָלָא דָּא קְרִי בְּמִלִּין אֲלִין, אֲתָא בְּקָרָה וְגַם לִילָה תְּרוּוּיָהּ וְזִמְנִין לְגַבִּיבּוּ.

מְפָאן וְלַחְלָאָה אִם תְּבַעֲיוֹן בְּעִיּו. אִם תְּבַעֲיוֹן בְּעוֹתִכּוֹן בְּעֵלּוּ קַמִּי מְלָפָא קְדִישָׁא, בְּעִיּו, עֵלּוּ וּבְעִיּו בְּעוֹתִכּוֹן, וְתוּבוּ לְגַבִּי מְאֲרִיכּוֹן. אֲתִיּו, בְּמֵאֵן דְּזִמְנִין לְקַבְּלָא לְבַנּוּי, וְלְרַחֲמָא עֲלֵיָהּ. אוּף הָכִי קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, בְּקָרָה וְגַם לִילָה, קָרָא וְאָמַר אֲתִיּו. זְכָאָה עֲמָא קְדִישָׁא, דְּמֵאֲרִיחוּן בְּעִי עֵלּוּן, וְקָרָא לּוֹן לְקַרְבָּא לּוֹן לְגַבִּיָּהּ.

בְּדִין עֲמָא קְדִישָׁא, בְּעָאן לְאֲתַחְבְּרָא, וְלֹאֲעֵלָא בְּבִי בְּנִישְׁתָּא. וְכָל מֵאֵן דְּאֲקִדְּמִיתָא, אֲתַחְבְּרָ בְּשְׁכִינְתָּא בְּחַבְּרָא חָדָא. תָּא חֲזִי, תַּהוּא קְדָמָא דְּאֲשַׁתְּכַח בְּבִי בְּנִישְׁתָּא, (ואורִידָה בְּבִי בְּנִישְׁתָּא) זְכָאָה חוֹלְקִיָּהּ, דְּאִיהוּ קְנִימָא בְּדְרָגָא דְּעִדִּיק בְּהַרִי שְׁכִינְתָּא. וְדָא אִיהוּ רָזָא (משלי ח) וּמִשְׁחָרִי יִמְצְאֵנִי. דָּא סְלִיק בְּסְלִיקוּ עֲלָאָה. וְאִי תִימָא, הָא תְּנִינֵן בְּשַׁעֲתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא

אֶתִּי לְבִי כְּנִישְׁתָּא, וְלֹא אֲשַׁבַּח תַּמָּן עֲשָׂרָה, מִיַּד כּוּעֵם. וְאֵת אִמְרַתְּ הֵהוּא חַד דְּאִקְדִּים, אֶתְחַבֵּר
בְּשִׁכְנֵתָא, וְקִימָא בְּדַרְגָּא דְּצַדִּיק.

אֵלָּא, לְמַלְכָּא דְשִׁדְר לְכָל בְּנֵי מְתָא, דִּישְׁתַּפְּחוּן עִמִּיהּ בְּיוֹם פְּלִן, בְּדוּךְ פְּלִן. עַד דִּהוּוּ מְזַמְנֵי
גְרַמְיִיהוּ אֵינּוֹן בְּנֵי מְתָא, אִקְדִּים חַד וְאֵתָא לְהֵהוּא אֶתְרָ. בֵּין כּוּד וּבֵין כּוּד אֵתָא מַלְכָּא, אֲשַׁבַּח
לְהֵהוּא בַר נָשׁ דְּאִקְדִּים תַּמָּן, אָמַר לֵיהּ, פְּלִן בְּנֵי מְתָא אֵן אֵינּוֹן. אָמַר לֵיהּ, מְאָרִי, אֵנָּא אִקְדִּימְנָא
מְנִייהוּ, וְהָא אֵינּוֹן אֵתָאן אֶבְתְּרָא לְפַקוּדָא דְּמַלְכָּא. כְּדִין, טַב בְּעֵינֵי מַלְכָּא, וְיִתִּיב תַּמָּן בְּהַדִּיהּ,
וְאֲשַׁתְּעֵי עִמִּיהּ, וְאֶתְעַבֵּיד רַחֲמֵא דְּמַלְכָּא. בֵּין כּוּד (דף קל"א ע"ב) וּבֵין כּוּד, אֵתָו כָּל עַמָּא, וְאֶתְפָּיִים
מַלְכָּא עִמְהוֹן, וְשִׁדְר לֹון לְשָׁלַם. אֲבָל אֵי אֵינּוֹן בְּנֵי מְתָא לֹא אֶתְנִין, וְחַד לֹא אִקְדִּים לְאֲשַׁתְּעֵי קָמִי
מַלְכָּא, לְאֶתְחַזְּאָה בְּגִינֵיהוּ דִּהָא כְּלָהוּ אֶתְנִין. מִיַּד כְּעִים וְרַגְזֵי מַלְכָּא.

אוּף הָכָא, בֵּינּוֹן דְּחַד אִקְדִּים, וְאֲשַׁתְּכַח בְּבֵי כְּנִישְׁתָּא, וְשִׁכְנֵתָא אֶתְרָא וְאֲשַׁבַּח לֵיהּ, כְּדִין אֶתְחַשְׁבִּי
כְּאֵלוּ כְּלָהוּ אֲשַׁתְּכַחוּ תַּמָּן. דִּהָא דָּא אֲוִרִיךְ לֹון תַּמָּן. מִיַּד אֶתְחַבֵּרַת עִמִּיהּ שִׁכְנֵתָא, וְיִתְבִּי בְּזוּגָא
חַד, וְאֲשַׁתְּמוּדַע בְּהַדִּיהּ, וְאוֹתִיב לֵיהּ בְּדַרְגָּא דְּצַדִּיק. וְאֵי חַד לֹא אִקְדִּים וְלֹא אֲשַׁתְּכַח תַּמָּן, מַה
כְּתִיב, (ישעיה ג) מַדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ. וְאֵין עֲשָׂרָה לֹא כְּתִיב, אֵלָּא וְאֵין אִישׁ, לְאֶתְחַבֵּרָא בְּהַדָּא,
לְמַהוּי גַּבְאִי, כְּמַה דְּאֵתְ אָמַר אִישׁ הָאֱלֹהִים לְמַהוּי בְּדַרְגָּא דְּצַדִּיק.

וְלֹא עוּדָא, אֵלָּא דְאֲשַׁתְּמוּדַע בְּהַדִּיהּ, וְשִׁאִיל עֲלוּי, אֵי יוֹמָא חַד לֹא אֵתִי, כְּמַה דְּאוּקִימְנָא, דְּכְתִיב,
(ישעיה ג) מִי בְּכֶם יֵרָא יְיָ שׁוֹמֵעַ בְּקוֹל עַבְדּוֹ. וְהָא אֶתְעַרְנָא בְּהָא דְּכְתִיב, אֵלֵי קוֹרָא מִשְׁעִיר, דִּהָא
דְּרַגָּא בְּתַר דְּרַגָּא, דְּרַגָּא גוּ דְּרַגָּא, הֵהוּא שׁוֹמֵר, קוֹרָא בְּחִילָא בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, וְדָא אֵיהוּ שׁוֹמֵעַ
בְּקוֹל עַבְדּוֹ, עַבְדּוֹ, דָּא מְטַטְרוֹן. וּבְגִין כּוּד, זַפְּאָה אֵיהוּ מָאן דְּאִקְדִּים לְבִי כְּנִישְׁתָּא, לְסַלְקָא בְּהֵהוּא
דְּרַגָּא עֲלָאָה דְּקַאמְרוֹן.

כַּד אֵתִי צַפְרָא, וְצַפְרָא אֲשַׁתְּכַחוּ בְּבֵי כְּנִישְׁתָּא, כְּעוּ לְאֲשַׁתְּכַחָא בְּשִׁירִין וְתוֹשְׁבָחֵן דְּדוּדָא. וְהָא
אוּקִימְנָא, דְּסִדְרָא אֵיהוּ לְאֶתְעַרָא רַחֲמֵוּ לְעִילָא וְתַתָּא, לְאֶתְקַנָּא תְּקוּנִין, וְלְאֶתְעַרָא חֲדוּדָא. דִּהָא
בְּגִין דָּא לְיוֹאֵי מַתְעַרֵי לְאֶתְעַרָא רַחֲמֵוּ וְחֲדוּדָא לְעִילָא, בְּאֵינּוֹן שִׁירִין וְתוֹשְׁבָחֵן.

וּמָאן דְּמִשְׁתַּעֵי בְּבֵי כְּנִישְׁתָּא בְּמַלְיָן דְּחוּל, וְוִי לֵיהּ, דְּאֶחְזִי פְּרוּדָא, וְוִי לִית דְּגַרַע מְהִימְנֵתָא. וְוִי
לֵיהּ דְּלִית לֵיהּ חוּלְקָא בְּאֶלְהָא דִּישְׂרָאֵל. דְּאֶחְזִי דִּהָא לִית (לֵיהּ) אֱלֹהָא, וְלֹא אֲשַׁתְּכַח תַּמָּן, (וְלִית לֵיהּ
חוּלְקִיָּה בֵּיהּ) וְלֹא דְחִיל מְנִיָּה, וְאֶנְהִיג קַלְנָא בְּתַקּוּנָא (ס"א בְּתַקּוּפָא) עֲלָאָה דְּלְעִילָא.

דִּהָא בְּשַׁעְתָּא דִּישְׂרָאֵל מְסִדְרֵי בְּבֵי כְּנִישְׁתָּא, סִדְרָא דִּישִׁירִין וְתוֹשְׁבָחֵן וְסִדְרָא דְּצִלּוֹתָא, כְּדִין
מְתַכְּנְשֵי תֵּלַת מִשְׁרִיין דְּמַלְאכֵי עֲלָאֵי. מִשְׁרִייתָא חֲדָא, אֵינּוֹן מַלְאכֵין קְדִישִׁין (עִילָאִין) דְּקַא מְשַׁבְּחֵן
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּימְמָא, בְּגִין דְּאֵית אַחְרָנִין דְּקַא מְשַׁבְּחֵן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלִילָא. וְאַחְרָנִין
(ס"א וְאֵלִין) אֵינּוֹן דְּקַא מְשַׁבְּחֵן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַמְרִין שִׁירִין וְתוֹשְׁבָחֵן בְּהַדִּיהוּ דִּישְׂרָאֵל
בִּימְמָא.

משרִייתָא תנִינָא, אינון מלאכין קדישין, דמשתכחי בכל קדושה וקדושה ד'ישראל, מקדישי לתתא. ובשולטנא דלהון, כל אינון דמתערין בכל אינון רקיעין, (ס"א היכלין) בְּתֵּהִיא צְלוֹתָא ד'ישראל (ס"א דמיושב).

משרִייתָא תליתא אינון עולמתן עלאין. דקא מתתקני עם מטרוניתא, ומתקני לה לאעלא לה קמי מלפא, ואלין אינון משריין עלאין על בלהו. ובלהו מתתקני, בסדורא ד'ישראל דמתתקני לתתא, באינון שירין ותושבחון, ובההיא צלותא דקא מצלו ישראל. פיון דאלין תלת משריין מזדמנון, פדיון ישראל פתחי שירתא, וזמרי קמי מאריהון. ובההיא משרייתא חדא, די ממנא לשבחא למאריהון ביממא, אזדמנו עליהו, וזמרי עמהון בחדא, באינון שְׁבַחֵי דְדוּד מְלָכָא, והא אוקימנא מלי.

בההיא זמנא דמסימי ישראל שְׁבַחֵי דאינון תושבחון דדוד, פדיון תושבחתא דשירתא דימא, פמה דאוקימנא. ואי תימא, האי תושבחתא אמאי איהי בתקונא בתרייתא בטר שְׁבַחֵי דדוד, והא תורה שְׁבַחֵי, אקדימת לתורה שְׁפַעֵל פה, ואקדימת לנביאים, ואקדימת לפתנבים, וכמה דאקדימת, הכי אצטריך לאקדמא. (נ"א בשירתא).

אלא, מגו דפנסת ישראל לא אתתקנת אלא מתורה שְׁבַחֵי, משום הכי אצטריך לומר לה בשריותא דתקונתא, והאי תושבחתא מעליא, מפל שאר תושבחון דעלמא. ואיהי לא אתתקנת מפלהו, פמה דאתתקנת